

Státní oblastní archiv v Plzni - Státní okresní archiv Rokycany

Všeobecná živnostenská škola pokračovací Mýto

1910 - 1940

Inventář

EL NAD č.: 295

AP.: 229

Olga Čiháková, PhDr. Hana Hrachová, Ph.D.

Rokycany 2009

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního souboru	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru	5
III. Archivní charakteristika archivního souboru	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru	7
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování inventáře	8

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použité literatury a pramenů	9
Inventární seznam	10
Tiráž	13

I. Vývoj původce archivního souboru

Původcem fondu je Všeobecná živnostenská škola pokračovací Mýto. V období před první světovou válkou škola užívala název průmyslová škola pokračovací. V letech 1919 - 1935 fungovala škola pod názvem Živnostenská škola pokračovací Mýto.

Počátky učňovského školství u nás lze datovat již od poloviny 18. století, vyvíjel se v souvislosti s cechovním systémem. Vydáním Živnostenského řádu v prosinci 1859 byla ustanovena pravidla pro učební poměr učňů. Ta nabyla platnosti až vydáním ministerského nařízení z roku 1883. Byl vydán základní statut pokračovacích škol průmyslových a obchodních. Pokračovací školy byly podle tohoto nařízení rozděleny na všeobecné, zřizované pro místní průmysl, a zvláštní, neboli odborné, specializované na určitý obor nebo skupinu oborů.

Pokračovací školy byly připojeny ke školám středním, měšťanským a obecným. Byly zpravidla dvoutřídní (dva ročníky) a bývaly spojeny s tzv. přípravnými kurzy. Pro pokračovací školy vydalo ministerstvo školství učební osnovy, pravidla o učitelských silách a jejich dalším vzdělávání a zpravidla o financování těchto učebních zařízení. Správa těchto škol byla přísně centralizovaná za pomoci politických správních úřadů. Dozor nad pokračovacími školami vykonávali vládní komisaři z řad učitelů průmyslových škol – odborný dozor, a pak pětičlenné místní školní výbory – přímý dozor místní.

Od roku 1884 byli pověřeni vládním dozorem inspektoři podle vytvořených obvodů, alespoň jednou ročně museli navštívit každou pokračovací školu ve svém obvodu. Vyučování v průmyslových školách pokračovacích probíhalo sedm měsíců v roce, průměrně po 6ti hodinách týdně. Učni byli vyučováni základům kreslení od ruky, měřičství a základům geometrického rýsování, v živnostenských počtech a účetnictví.

V roce 1885 byly připojeny do soustavy odborného školství všeobecné školy řemeslnické. Tyto školy měly být přípravou k odbornému vzdělání pro řemeslnickou mládež. Do těchto škol byli přijímáni chlapci, kteří ukončili 12. rok věku a absolvovali 6. ročník obecné školy alespoň s dostatečným prospěchem.

Učňovské zařízení vydržovali většinou místní činitelé, stát přispíval jen na zřízení třetí třídy. Ta sloužila k dokonalejší odborné přípravě a byla nepovinná. V řemeslnických školách se vedle teoretických předmětů vyučovalo i ručním pracím a základům práce. Při těchto školách byly zřizovány živnostenské školy pokračovací pro učně a veřejné kreslírny pro řemeslníky.

Zásadním zlomem v rozvoji odborného školství byla první světová válka. Nejvíce jí byly postiženy živnostenské školy pokračovací. Většina těchto škol byla zrušena a na zbytku škol se vyučovalo nepravidelně. Ke konci války došlo v odvodech i na žáky pokračovacích škol. Tím došlo k úplnému rozkladu pokračovacího školství.

Po válce došlo k úplné přeměně struktury celého hospodářství nově vzniklé republiky. Došlo

k přetrhání hospodářských styků s cizinou a úbytku odbytišť v zahraničí. K nárůstu počtu živnostenských škol pokračovacích došlo až ve třicátých letech 20. století. Přelomem učňovského školství bylo vydání živnostenského zákona v roce 1924, který stanovil normy v oblasti výchovy a vzdělávání učňů. Živnostenské školy pokračovací byly rozděleny podle zaměření na školy všeobecné a odborné a z hlediska správního a hospodářského zajištění na školy samostatné a přiřčené.

V roce 1928 byla při ministerstvu školství utvořena Komise pro úpravu učebních osnov živnostenských pokračovacích škol. Dva roky nato byla komise reorganizována a nahrazena Komisí pro diakritickou reformu živnostenských pokračovacích (učňovských) škol. Tato komise vydala nové rámcové osnovy. Osnovy byly rozděleny podle zaměření živností do šest skupin pro živnosti kovo zpracující, stavební a dřevodělné, umělecké, oděvní, potravinářské a obchodní.

Na počátku nacistické okupace došlo ke změně názvu živnostenské školy pokračovací na učňovskou školu. Vzhledem k neustálému zdůrazňování odborného zaměření učňovských škol, ztrácely všeobecné učňovské školy na významu a ve druhé polovině roku 1943 byly vládním nařízením č. 200 Sb. o úpravě výcviku k povolání hromadně zrušeny.

Počátky živnostenského školství na Rokycansku jsou spojeny se vznikem Průmyslové školy pokračovací v Rokycanech roku 1883. O osm let později byla založena obdobná škola v Radnicích a v roce 1893 rovněž v Podmoklech.

Průmyslová škola pokračovací v Mýtě byla založena pravděpodobně v roce 1910, poprvé se zde učilo ve školním roce 1910/1911. Po celou dobu své existence využívala budovu Obecné školy v Mýtě, kde se vyučovalo jednou až dvakrát týdně. Do prvního ročníku se v roce 1910/1911 zapsalo 50 žáků. Dlouholetým ředitelem průmyslové školy byl L. Čepický.

Za první světové války se ve škole nevyučovalo. Provoz školy, nyní již s názvem Živnostenská škola pokračovací v Mýtě, byl obnoven ve školním roce 1920/1921. Tehdy se do školy zapsalo 36 žáků prvního a 17 žáků druhého ročníku.

Dlouholetý ředitel školy Čepický odešel na konci školního roku 1932/1933 a následně ho nahradil Jan Lukeš. Ve školním roce 1935/1936 došlo k další změně názvu školy, a to na Všeobecná živnostenská pokračovací škola v Mýtě.

Posledním rokem, kdy se ve škole vyučovalo, byl školní rok 1939/1940. Tehdy bylo do školy zapsalo 25 žáků prvního a 31 žáků druhého ročníku. Změnilo se také vedení, Jana Lukeše vystřídal František Hadovec. Škola byla zrušena na základě výnosu Ministerstva školství a národní osvěty z 10. 6. 1940 čj. 53.841/1940-II/1.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Vzhledem k tomu, že škola fungovala při Obecné škole v Mýtě jen jeden maximálně dva dny v týdnu, lze předpokládat, že zde byly ukládány i její písemnosti. Jejich vedením byl pověřen správce školy, v případě katalogů učitel. Knihy byly u původce pročíslvány.

Fond byl převzat do archivu 19. 1. 1970 (č. př. 111). Předávací protokol se bohužel nedochoval, nicméně víme, že písemnosti byly převzaty od Učňovské školy v Hrádku.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Inventarizaci fondu prováděla v červenci 2009 praktikantka Olga Čiháková. Bylo zjištěno, že posledním platným názvem školy nebylo označení Živnostenská škola pokračovací Mýto, nýbrž Všeobecná živnostenská škola pokračovací Mýto. Z tohoto důvodu byl tudíž změněn i evidenční list Národního archivního dědictví.

Písemnosti byly rozděleny na knihy a spisový materiál. Knihy byly rozčleněny do skupin knih zápisů ze schůzí a knih evidenčních a chronologicky pročíslvány.

Spisy tvoří pouze dvě registraturní pomůcky.

Struktura fondu je následující:

I. Knihy

I. 1 Knihy zápisů ze schůzí

I. 2 Evidenční knihy

II. Spisový materiál

II. 1 Registraturní pomůcky

Při pořádání knih byla vnitřně vyčleněna kniha zápisů ze schůzí školního výboru z let 1910 - 1939 o rozsahu 0,01 bm, pro kterou bude utvořen samostatný fond. Při pořádání nedošlo k přehodnocení významu písemností. Celkový rozsah fondu je 0,21 bm. Téměř všechny písemnosti jsou vedeny česky, němčina se objevuje jen sporadicky.

Veškeré písemnosti jsou zařazeny do 2. kategorie a to na základě § 20, odst. 2 zákona č. 499/2005 Sb., o archivnictví a spisové službě v platném znění.

Fyzický stav archiválií je dobrý.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Zajímavým pramenem jsou zejména zápisy ze schůzí učitelského sboru z let 1927 - 1940, které vhodně doplňují dochované katalogy školy. Další důležité údaje o provozu školy jsou obsaženy ve fondu Školní výbor Všeobecné živnostenské pokračovací školy Mýto z let 1910 - 1939.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování inventáře

Fond uspořádala, inventární seznam sestavila Olga Čiháková. Úvod zpracovala Hana Hrachová ve Státním okresním archivu v Rokycanech v červenci 2009.

Rokycany, 2. 12. 2009

Olga Čiháková

Hana Hrachová

Seznam použité literatury a pramenů

Seznam použité literatury:

Popis školního okresu Rokycanského, Rokycany 1898

Ottův slovník naučný, svazek XXIV, Praha 1906

Ottův slovník naučný, dodatky, díl VI, svazek II, Praha - Litomyšl 2003

Černohorský Zdeněk, Vývoj učňovského školství v Československu, Praha 1973

Seznam použitých pramenů

Martínková Petra, Živnostenská škola pokračovací Nepomuk 1887 - 1948. Inventář Státního okresního archivu Plzeň - jih se sídlem v Blovicích, 1993, s. 9, ev. č. 116.

Inv. č.	Obsah a popis	Časový rozsah	Číslo ev. j.
---------	---------------	---------------	--------------

I. Knihy

I. 1 Knihy zápisů ze schůzí

1	Knihy zápisů ze schůzí učitelského sboru (6. 10. 1927 - 13. 6. 1940)	1927 - 1940	K 1
---	---	-------------	-----

I. 2 Knihy evidenční

2	Katalog I. třídy	1910 - 1911	K 2
3	Katalog I. třídy	1911 - 1912	K 3
4	Katalog II. třídy	1911 - 1912	K 4
5	Katalog I. třídy	1912 - 1913	K 5
6	Katalog II. třídy	1912 - 1913	K 6
7	Katalog I. třídy	1913 - 1914	K 7
8	Katalog II. třídy	1913 - 1914	K 8
9	Katalog I. třídy	1920 - 1921	K 9
10	Katalog II. třídy	1920 - 1921	K 10
11	Katalog I. třídy	1921 - 1922	K 11
12	Katalog II. třídy	1921 - 1922	K 12
13	Katalog I. třídy	1922 - 1923	K 13
14	Katalog II. třídy	1922 - 1923	K 14
15	Katalog I. třídy	1923 - 1924	K 15
16	Katalog II. třídy	1923 - 1924	K 16
17	Katalog I. třídy	1924 - 1925	K 17
18	Katalog II. třídy	1924 - 1925	K 18
19	Katalog I. třídy	1925 - 1926	K 19
20	Katalog II. třídy	1925 - 1926	K 20
21	Katalog I. třídy	1926 - 1927	K 21
22	Katalog II. třídy	1926 - 1927	K 22

Inv. č.	Obsah a popis	Časový rozsah	Číslo ev. j.
23	Katalog I. třídy	1927 - 1928	K 23
24	Katalog II. třídy	1927 - 1928	K 24
25	Katalog I. třídy	1928 - 1929	K 25
26	Katalog II. třídy	1928 - 1929	K 26
27	Katalog I. třídy	1929 - 1930	K 27
28	Katalog II. třídy	1929 - 1930	K 28
29	Katalog I. třídy	1930 - 1931	K 29
30	Katalog II. třídy	1930 - 1931	K 30
31	Katalog I. třídy	1931 - 1932	K 31
32	Katalog II. třídy	1931 - 1932	K 32
33	Katalog I. třídy	1932 - 1933	K 33
34	Katalog II. třídy	1932 - 1933	K 34
35	Katalog I. třídy	1933 - 1934	K 35
36	Katalog II. třídy	1933 - 1934	K 36
37	Katalog I. třídy	1934 - 1935	K 37
38	Katalog II. třídy	1934 - 1935	K 38
39	Katalog I. třídy	1935 - 1936	K 39
40	Katalog II. třídy	1935 - 1936	K 40
41	Katalog I. třídy	1936 - 1937	K 41
42	Katalog II. třídy	1936 - 1937	K 42
43	Katalog I. třídy	1937 - 1938	K 43
44	Katalog II. třídy	1937 - 1938	K 44
45	Katalog I. třídy	1938 - 1939	K 45
46	Katalog II. třídy	1938 - 1939	K 46
47	Katalog I. třídy	1939 - 1940	K 47
48	Katalog II. třídy	1939 - 1940	K 48

Inv. č.	Obsah a popis	Časový rozsah	Číslo ev. j.
49	Inventář školy	1910 - 1940	K 49

II. Spisový materiál

II. 1 Registraturní pomůcky

50	Podací protokol (18. 12. 1933 - 19. 10. 1939)	1933 - 1939	R 1
51	Podací protokol (26. 10. 1939 - 1. 7. 1940)	1939 - 1940	R 2

Tiráž

Název archivní pomůcky: Všeobecná živnostenská škola pokračovací Mýto

Značka archivního souboru: VŽŠP Mýto

Časový rozsah: 1910 - 1940

Počet evidenčních jednotek: 51 (úředních knih 49, podací protokoly 2)

Počet inventárních jednotek: 51

Rozsah v bm: 0,21

Stav ke dni: 2. 12. 2009

Zpracovatel(é) archivního
souboru: Olga Čiháková

Zpracovatel(é) archivní
pomůcky: Hana Hrachová

Počet stran: 13

Počet exemplářů: 5 (v SOkA Rokycany 3)

Schválil: PhDr. Hana Hrachová, Ph.D.
dne 2. 12. 2009 - č.j. SOAP/070-0544/2009